

~~3421~~

~~3421~~
БІБЛІОТЕКА

ОТОВ. ІМ. ШЕВЧЕНКА
у Львові.

~~46727/42~~

Львів. Бібліотека
АН. УРСР

БІБЛІОТЕКА
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА
імени
ШЕВЧЕНКА
У ЛЬВОВІ.

Ч. —

~~46727/12~~

Львів. бібліотека
АН. УРСР

10
0727/12.

УКРАЇНСЬКІ МЕМУАРИ

СТЕПАН ЖИБАЧИНСЬКИЙ

четар Галицької Армії

МАРМАРОШ - СИГІТСЬКА КАМПАНІЯ

ЯК ГАЛИЧАНЕ ЗАЙМАЛИ
УГОРСЬКУ УКРАЇНУ

Львів. Бібліотека
АН. УРСР

ВИДАННЯ „СТРІЛЬЦЯ“
ОРГАНУ ГАЛИЦЬКОЇ АРМІЇ
КАМІНЕЦЬ
1919

3421

T3(24)331/6-314

21/18

Львівська державна наукова бібліотека

Львівська державна наукова бібліотека

Львівська державна наукова бібліотека

Львівська державна наукова бібліотека

Львівська державна наукова бібліотека

Львівська державна наукова бібліотека

Львівська державна наукова бібліотека

Львівська державна
наукова бібліотека

№

2139

Я брав участь в експедиції українських військ на Угорщину з ситітською групою д-ра Дениса Михальського-Маєра. Ця група складалася з сотні угро-укр. гуцульських добровольців під командою чет. Поповецького, коломийської сотні чет. Симонюка (24 і 36 п. п.) і сотні гуцульських стрільців чет. Глушка, а понадто з технічного відділу під мою командою. Пізніше надіхали ще кілька батерій польових гавбіц. 7/І 1919 р. о 7 год. веч. виїхали ми з Коломиї і прибули о 1. год. по півночі до Ясіня (Кереш Мезе), де ми розброїли около 250 мадярів. З Ясіня пуси-

лися ми на Сигіт. По дорозі мали ми сутичку з мадярскою нац. гвардією, котру ми розбріли, по часті розігнали. 15/1 вечер прибули ми до Сиготу. Перебравши владу міста в свої руки, ми вислали розвідчу стежу проти Мадярів, котрі збиралися нас напасти. Ця стежа розмістилася відтак в одному селі на пол. схід від Сиготу як охорона частин, що були в місті. За той час настузили на нас Румуни зі стороми Накь-Бані, про що ми довідалися вже в останній хвилі. Ми старалися увійти з румунською командою в переговори, одначе всякі наші зусилля в тім напрямі були даремні. Румуни відкидали всі наші пропозиції. Як описля виявилося, сталося це тому, що нас представлено перед Румунами за більшовиків. 17/1 о 2 год. по полуд. почали наші полкові сто-

рожі відступати, бо з Коломиї був
острий наказ оминати всякі бої
в Румунали. О 3 год. по пол. від-
телефонувала нам рум. бригада
з Надь-Баві, що висилає парламен-
тарів, одначе доносить, що їх пере-
дні стежі про це не повідомлені.
Коли румунські передні стежі були
вже під мостом, пор. Воробець дав
приказ, щоби всі спішили на двірць
і всідали до возів. Тим хотів пор.
Воробець оминуги сутичку з Руму-
нами. Сотня, яка здовж залізнич-
ного шляху обезпечала відїзд, по-
пала в рум. полон. О 7 год. рано
виїхала ціла група зі Сиготу, щоби
в Надь-Баві виждати рум. парла-
ментарів. По дорозі на двірць Мі-
геш-Камера дістали ми від Румунів
наглий сильний огонь. Настала ме-
тушня. Ми відстрілювалися. Я ді-
став сильний удар крісом в голову
і впав непритомний на землю. Як

прийшов до себе, замітив я, що я вже ограблений і визутий із чобіт. Так само ограблені і босі були і інші полонені. По якимсь часі цілий транспорт полонених (20 старшин і около 400 стрільців) рушив під рум. ескортою до Сиготу. У згаданім бою було по нашій стороні 23 забитих (зі старшин чет. Поповський і чет. Гафтуняк) і около 85 стрільців ранених. Зі старшин були ранені пор. Воробець, чет. Посацький, чет. Порч і хор. Циганик. Всіх ранених розміщено в шпиталі, а здорових відіслано дальше. По дорозі до Сиготу прийшлося укр. полоненим витерпіти тяжкі наруги зі сторони війська і цивільного населення. Жовніри Мадяри і Жиди побивали та прозивали більшовиками і т. д. Хоч життя в шпиталі було незгірше, та все нас непокоїла непевність, що з нами буде. Бо вічно

чули ми, що нас, як більшовиків мають розстріляти. Населення міста, що спершу приняло нас так вороже, скоро пізнало різницю між нашим військом, котре поведилося в населенням зовсім бездоганно, а Румунами, що вскорі далися населенню в знаки грабіннями та побоями. Мадяри стали нарікати, що поспішилися, закликавши на нас Румунів.

Дня 15/2. відіслано нас до Діє. Тут посаджено нас в тюрму. Почалось гірке тюремне життя, знущання сторожі, що нас страшно визискувала. Во від заряду вязниці не одержували ми ніяких харчів, а му- сіли старатися самі о поживу за посередництвом сторожі, що при тій нагоді нас немилосердно обдурювала і обкрадала. Дня 29/2 відіслано нас до Германштату. Там зійшлися ми з рештою нашої групи, іменно

з тими, хто здорові понали в Сиготі в полон. Румуни хотіли з початку старшин розстрілювати. В Германштаті переживали ми в бараках і вижидали якої інтервенції нашого правительства. З часом почали Румуни поводитися лагідніше. Після моєї гадки інтервенція правительства УНР. в Румунії в справі звільнення укр. полонених могла би мати успіх.

Дня 12. IV. дістався я до шпиталю а звідтам по тяжких трудах втік на Буковину.

На Буковині перебував від початку верпня до половини вересня. Тут вживають Румуни всіх заходів, щоб як найскорше зрумунізувати край. Ці їх заходи стрічаються з сильним негодуванням з боку гноблених націй. Покликані до війська 21-літні новобранці масово зтікають домів.

В останніх днях в Румунії слідне заінтересозання укр. справами, а навіть деяка прихильність. Та мимо того кіцманську і вижницьку гімназію рум. правительство замкнуло!

*

*

*

Від Редакції: Угорська Україна має 15.000 кв. км. і понад півмільона українського населення, в значній мірі гарного гуцульського племені. Це земля гориста і незвичайно гарна. Багато в ній мінеральних лічливих жерел і інших земних багатств. До Української Держави належала вона в останнє за князя Льва, сина галицького короля Данила (14 ст.) До Угорської України належала колись також Спичська або Срібна Земля (біля Татр) з багатими колись копальнями срібла, міді й заліза. Цю Срібну

Землю одержували звичайно як придане в доживіття українські княжни, що виходили за муж за польських або угорських королів. Тепер Антанта прилучила Угорську Україну до Чехії як автономну землю.

Угорська Україна ізза своєї незвичайної краси та старої культури, захованої по церквах і в простім народі, цікавила майже всіх українських письменників і подорожників. Драгоманів назвав гноблений український народ на Угорщині — „рашеним братом“. Про Угорську Україну маємо в українській літературі докладні праці Лукича, Томашівського, Гнатюка, Стринського і и. До монографії проф. Томашівського додана докладна етнеграфічна карта Угорської України.

Просимо й інших старшин Галицької Армії прислати свої по мо-

жності докладні спомины про цю таку гарну а так мало відому частинку України.

Вже в першій половині жовтня 1919 р. оден з українських політичних курієрів, який приїхав з Румунії, показував редакторови „Стрільця“ фотографічні викимки, що представляли курінь, зложений з українських полонених, яких Румуни освободили і вирядили на дорогу. А дня 15. X. 1919 р. одержала редакція „Стрільця“ слідууючу депешу з Могилева над Дністром: „Дня 14. жовтня 1919 р. о год. 10 рано переправилося човнами через Дністер до Могилева 320 стрільців та 19 старшин, яких випустили Румуни після 9-місячної неволі. Зі старшин вернули: сотник Битюків, духовник о. Глібовицький з Жабя, курієрний командант поручник Сасвич Микола, перучник Воробець, четарі:

Глушко, Циганюк, Лапчинський,
Никерович, Білецький, Ключурак,
хорунжі: Чеховський, Ступарик, Ми-
хайлюк, Волянський і Вербяний.
Курінь узброєний і одітий. Румун-
ські власти обходилися за час
транспорту дуже вряхильно. —
В. Кобринський".

Львівська державна
наукова бібліотека

№

2139

ЗІ СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ.

Простір всеї України 950 тис. кв. км.

„ Сх. Галичини 55 тис. кв. км.

„ Укр. Буковини 5 „ „ „

„ Угорської України 15 тис. кв. км.

Укр. населення: 46 міл. 12 тисяч

„ Сх. Галичини 3 міл. 380 тис.

„ Укр. Буковини 30 тис.

„ Угорської Укр. 500 тис.

ВІДДАЛЕННЯ ВІД КИЇВА

(Воздушна лінія).

До Львова . . .	495	кілометрів
„ Одесси . . .	440	„
„ Харкова . . .	420	„
„ Полтави . . .	310	„
„ Берестя . . .	510	„
„ Камінця . . .	360	„
„ Чернигова . . .	125	„
„ Холму . . .	500	„
„ Ужгорода . . .	725	„
„ Черновець . . .	410	„
„ Перемишля . . .	600	„
„ Катеринодара (Кубань) . . .	870	км.

Важнійші українські міста.

1) Київ	500 тис. людей
2) Одеса	620 " "
3) Харків	250 " "
4) Львів	220 " "
5) Катеринослав	200 " "
6) Катеринодар	100 " "
7) Чернівці	93 " "
8) Полтава	85 " "
9) Бересте	57 " "
10) Перемишль	54 " "
11) Камінець	50 " "
12) Чернігів	33 " "
13) Холм	20 " "
14) Мукачів	20 " "
15) Ужгород	17 " "

Бібліотечка „СТРЦІЛЬЯ“.

- 1) ЗА ЩО МИ БОРЕМОСЯ? Нап.
Д-р О. Н. — Ціна 5 грив.
- 2) ПІД ЛЯЦЬКИМ НАІЗДОМ. Нап.
Гр. Задорожний. — Ціна 5 гр.
- 3) ПРО СТАРІ ПАМ'ЯТКИ ПО-
ДІЛЛЯ. Д-р Осип Назарук. До
Бакоти. — Ціна 5 гр.
- 4) ЯКІ ТЕПЕР СУДИ НА УКРАЇНІ.
Д-р Л. Мишуга. — Ціна 7 гр.
- 5) КАЗКА ПРО ДЕРЖАВУ. —
Переповів О. Назарук. Ц. 7 гр.
- 6) УКРАЇНСЬКА МЕМУАРИСТИКА.
її сучасний стан і значіння. Нап.
Ів. Кривецький. Ціна 8 гривень.
- 7) ЯК ПИСАТИ МЕМУАРИ. По-
яснення і практичні вказівки. —
Подали Ів. Кривецький і д-р Ос.
Назарук. — Ц. 10 гр.
- 8) ПРО УКРАЇНСЬКІ ПОВСТАННЯ.
М. Ірчан. Махно і Махнівці.
— Ціна 10 гр.
- 9) ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
НА УКРАЇНІ. — Др Л. Мишуга.
Ціна 20 гр.
- 10) ПРО УКРАЇНСЬКІ ПОВСТАННЯ.
Соколовський і сусідні
групи. — Ціна 5 гр.

11) УКРАЇНСЬКІ МЕМУАРИ. Др Л.
Мишуга. На Волині. Перші
хвили української державности.
Ціна 20 гр.

Голоси преси про видання „СТРІЛЬЦЯ“.

В „Галицькім Голосі“ ч. 5. читаємо:
„Кожна книжечка В-ва „Стрільця“
уявляє собою літературну вар-
тість — і становить поважний вклад
в нашу популярну літературу. Зверж-
ний вигляд видань бідний, але доволі
дбайливий. Друкарських помилок майже
нема. Що до мови, то мова взагалі
добра і приетосувана до особливостей
всєукраїнської літературної мови. Вза-
галі видавництво робить корисне вра-
жіння своїм поважним змістом. Ми ба-
жаємо йому як найгарнішого даль-
шого успіху в його дальшій праці“.

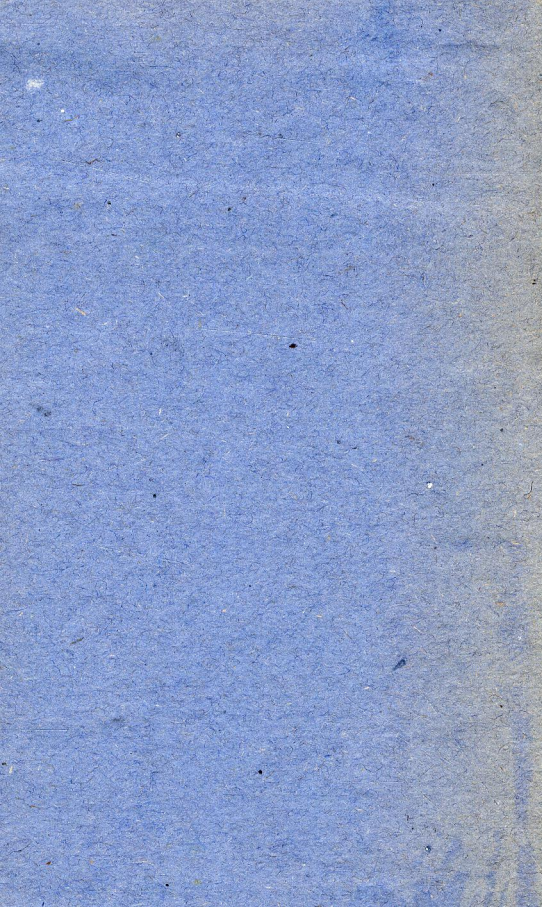
М. С.

ЦІНА 5 ГРИВЕНЬ.

237

036квн (1980.)

12
11

2139

~~3421~~

БІБЛІОТЕКА
ОТОВ. ІМ. ШЕВЧЕНКА
у Львові.

~~46727~~ 42

(5к)

Львів, Бібліотека
АН. УРСР